

Tjek indholdsftaler: Boligafdelinger har typisk en foreningsaftale med tv-udbydere YouSee eller Stofa om tv-pakker til beboerne på coax-anlægget. Ofte leverer de også internet til beboerne over coax-anlægget, hvis afdelingen kun har et netværk.

Tjek udgifter: Hvilke udgifter har beboerne typisk selv til tv og internet – og hvilke udgifter har afdelingen til administration af tv-pakker, der betales over huslejen.

2. Overvej beboernes behov

Mange er glade for tv-pakker, men andre vil også gerne streame tv over en bredbåndsforbindelse. Hvor høj skal hastigheden være på bredbåndsforbindelsen? [Forbrugerrådet Tænk](#) skriver, at streaming kræver en god og hurtig internet-forbindelse, men ikke lynhurtigt fibernet. Fx er 100 Mbit/s fuldt ud tilstrækkeligt til en husstand med flere familiemedlemmer, som ofte er på nettet samtidig og downloader samt streamer store mængder data.

3. Undersøg alle løsninger på jeres behov

Mange boligafdelinger klarer sig fint med et fællesantenneanlæg med coax-kabler, hvor beboerne både får tv-pakker og internet. Men der er kun to store leverandører af både tv og internet på coax-kabler – YouSee og Stofa – og derfor få valgmuligheder på pris og indhold. Priserne betyder, at det ofte kan svare sig at lave investeringer i en anden type bredbåndsanlæg (fx PDS eller fiber), fordi beboerne dermed får adgang til en række andre tv- og internetudbydere.

Et coax-anlæg giver adgang til: 2 landsdækkende kommercielle tv- og internetudbydere + enkelte non-profit tv- og internetudbydere.

En kombination af både coax-anlæg og PDS/fiberanlæg giver adgang til: cirka 30 internetudbydere hvoraf 5-7 udbydere også kan levere tv-pakker på coax-anlæg.

Man kan få både tv og internet gennem et fiberkabel, men med den nuværende teknologi kræver det en ekstra boks i hjemmet, der omformer fibersignalet til et coax-signal, og det er endnu en boks, der kræver strøm og kan gå i stykker.

Overvej også at opgradere eksisterende anlæg eller købe de anlæg i boligforeningen, der ejes af andre.

I enkelte tilfælde, hvor afdelinger har få boliger, er der fornuftig økonomi i at lade et fibernet-selskab eje nettet, hvis kontrakten sikrer rimelige vilkår fx omkring tilbagekøbsret og prisstigninger.

BL anbefaler, at boligafdelinger selv ejer et coax-anlæg til tv og et PDS/fiber-anlæg til bredbånd. Den kombination er stærk til tv-pakker (flow-tv) og internet (fx streaming-tv).

4. Få uvildig, professionel rådgivning til teknik og kontrakter

Den uvildige rådgiver hjælper jer med at finde den bedste løsning, forhandle aftaler og tjekke kontrakter. Rådgiver opstiller priseksempler på både anlæg, tv-pakker og internet.

Rådgiver kan også udarbejde gode beslutningsgrundlag for organisationsbestyrelse og afdelingsbestyrelse.

Leverandører af fibernet, internet og tv-pakker er ikke uvildige rådgivere.

5. Fysiske forhold vigtige for pris og kabelvalg

Den største udgift ved etableringen af det nye bredbåndsnet er grave- og kabelarbejde. Det er dyrere at forbinde rækkehuse end etageboliger, fordi der skal graves længere. Prisen afhænger også af, om der skal graves under græs eller fliser og fx bores med specialbor i etagebyggeri.

Det koster omkring 4-5.000 kroner per bolig at lægge net ind i etagebyggeri, mens rækkehuse generelt er dyrere og svinger fra cirka 8-12.000 kroner per husstand.

De fysiske forhold er også vigtige for valget af bredbåndskabler. Der er to fremherskende kabeltyper til at fremføre data: PDS og fiber.

PDS er stabilt, nemt at servicere, forholdsvis billigt og mange leverandører har udstyr til det. Men kan højst trækkes cirka 100 meter fra det centrale udstyr i bygningen til beboerens stue, før det begynder at miste signal. Godt til etagebyggeri.

Fiber (lyslederkabel) er stabilt, sværere at servicere, dyrere, men til gengæld kan det trækkes flere hundrede meter fra det centrale udstyr til beboerens stue. Godt til rækkehuse og til at forbinde afdelinger.

6. Forbind flest mulige boliger for bedst mulige priser og især internet

Jo flere husstande I kan forbinde, jo bedre muligheder har I for at forhandle gode priser på foreningsaftaler om tv-pakker og internet for alle beboere i afdelingen.

Forbind gerne flere afdelinger i samme netværk. Boligorganisationer skal bruge det, at de er store til at sætte rammen og lave fordelagtige aftaler for beboerne.

7. Få mindst 2 tilbud på intallationen af anlægget

Når I har valgt den bedste tekniske løsning for afdelingen, så indhent mindst 2 tilbud på entreprisen hos kompetente elinstallationsvirksomheder, måske en I allerede samarbejder med.

Husk at sådan en entreprise er omfattet af udbudsreglerne og skal i EU-udbud, hvis den gældende tærskelværdi overstiges, aktuelt omkring 40 millioner kroner. Hvis tærskelværdien ikke overstiges, anbefales det alligevel at konkurrenceudsætte entreprisen.

8. Få mindst 2 tilbud fra indholdsudbydere

Næste skridt er at indhente mindst 2 tilbud på indhold, alt efter om det nye net skal bruges til tv, internet eller begge dele. Tilbuddene skal ske på baggrund af de tekniske

forhold i det nye net. Hvis det er fiber, skal I sikre, at indholdsudbyderen kan levere til det fiberanlæg, der installeres. Fiber-teknologi er ikke fuldt standardiseret.

Særligt ved fiberanlæg er det en god idé at koordinere fiberanlæggets specifikationer med den relevante indholdsudbyder.

Der findes mange forskellige udbydere af tv- og internet, både kommercielle og non-profit-udbydere. Overvej at få tilbud fra mindst en non-profit-udbyder.

Det anbefales, at indholdsudbyderen varetager alle opgaver relateret til driften – herunder kundeservice, fakturering, drift, service på anlæg mm.

9. Afdelingsmødet tager beslutningen

Når afdelingsbestyrelsen har et godt beslutningsgrundlag for et nyt netværk, så skal afdelingsmødet træffe beslutningen. Afdelingsbestyrelsen kan ikke beslutte eller godkende det alene.

Organisationsbestyrelsen skal sikre, at der træffes rimelige og hensigtsmæssige aftaler – også i forhold til tv- og bredbånd. BL tilbyder rådgivning i forhold til beboerdemokratiske afstemninger.

10. Finansiering

Etablering af et nyt anlæg er en forbedring – og den kan finansieres på flere måder:

Ved at optage lån

Med tilskud fra boligorganisationen

Med tilskud fra "egen trækingsret"

Med henlæggelser til antenneanlæg, der fuldt ud erstattes eller fornys

Eksempel: Køge Boligselskab lægger eget fibernet i sine 1.700 boliger, der består af cirka lige mange rækkehuse og etageboliger. Det koster 13.3 millioner kroner i alt. Boligselskabet har pengene i dispositionsfonden og skal ikke låne. Bredbånd bliver er del af huslejen, og beboerne betaler 59 kroner om måneden for 500/500 Mbps.

Kilde: Thomas Brandt-Knudsen, Karobella Rådgivning.

Boligforeningen 10. marts Afd 11+17

Forslag til afstemning på afdelingsmøde 18.09.2024

Forslag om:

Jeg foreslår at der anskaffes to trampoliner til Vejlbj Toftens grønne arealer.

Forslagsstiller:

~~Peter Sandgaard~~, Vejlbj Toften 97, 8240 Risskov
~~11120771282, Mail: ps@aarhus@gmail.com~~

Mit forslag:

Jeg foreslår på vegne af børn og unge i Vejlbj Toften, at der anskaffes to trampoliner af typen Flat Ground Elite fra Berg - Abilica. Mit forslag vil være en Berg Elite. Da den har det bedste bounce, høj kvalitet samt er godkendt til brug i det offentlige rum.

Den nedgravede type er opstillet i flere boligforeninger. Vi havde bl.a. to i bebyggelsen "Nye" ved Elev. Flat Ground trampolinen er ganske sikker at anvende.

Økonomisk overslag:

Trampolinen af denne type vil koste ca kr. 12.000,- pr. trampolin
Anlæg, afhængigt af om der skal etableres dræn mm. kr. 6-10.000,- pr. trampolin

Link til trampolinen, certifikat samt mail fra Abilica vedhæftet

https://www.abilicaonline.dk/BERG-FlatGround-Elite-430-Graa_400396

<https://www.berg.com/dk/trampoliner-til-offentlig-brug>

Dato og underskrift

03-09-2024

~~Peter Sandgaard~~

Keurmerkinstituut

Certificaat

Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen

Certificaat van goedkeuring afgegeven door Keurmerkinstituut (aangewezen bij ministeriële beschikking van 8 juni 2004, VGB/P&L 2478562).

Certificaat nr.: 140292

Dossier nr.: 12778 .10 Serie / Enkel: S

Betreft: BERG InGround Elite Grey 430

Aanduidingen: 37.54.03.00

Eigenaar/houder: Berg Toys B.V.
Postbus 73
6710 BB Ede

Soort toestel: Ronde trampoline 430 cm zonder veiligheidsnet.
Niet geschikt voor openbaar gebruik zonder direct toezicht.

Fabrikant:

Jaar van fabricage: 2018

Leverancier: Berg Toys B.V., Ede

Jaar van leverantie: 2018

Datum keuring: 10 oktober 2018

Keurmerkinstituut, Groeneweg 2 te Zoetermeer, verklaart dat het bovenvermelde toestel voldoet aan de vervaardigingsvoorschriften genoemd in het Warenwetbesluit attractie- en speeltoestellen (Staatsblad 474, 27 september 1996). Beoordelingscriteria NEN-EN 1176 -1:2017.

ir. W.G. Glorie
directeur

Peter Sandgaard <psl.aarhus@gmail.com>

Tilbud på to trampoliner til Boligafdelingen Vejlbj Toften under Boligforeningen 10. marts 1943 - haster

Info Abilica Online DK <info@abilicaonline.dk>

3. september 2024 kl. 10.41

Til Peter Sandgaard <psl.aarhus@gmail.com>

Hej Peter

Tak for din henvendelse.

Her på linket ser du hvilke trampoliner som er godkendt til offentlig og foreningsbrug.

Trampoliner til offentlig brug | BERG

Så er der jo lige det med størrelser, hvor store I ønsker dem og hvad vi kan få hjem, da det er ved at være slutningen af trampolin sæsonen.

BERG FlatGround Elite 430 Grå | 400396 (abilicaonline.dk)

BERG FlatGround Elite 330 Grå | 410705 (abilicaonline.dk)

Med venlig hilsen/ Best regards

Malene

Abilica Online
Rørhaven 6
7100 VejleWeb: www.abilicaonline.dkTirsdag, 2024-09-03 klokken 10:29 +0200, skrev psl.aarhus@gmail.com:Du får ikke ofte mails fra psl.aarhus@gmail.com. Få mere at vide om, hvorfor dette er vigtigt

[Citeret tekst er skjult]

140292 Keurmerkinstituut art. 37.54.03.00 (1).pdf
88K

Boligforeningen 10. marts Afd 11+17

Dato: 04.09.24

NB! **Kun et forslag pr. skema.** Yderligere skemaer udleveres i administrationen eller hentes på boligforeningens hjemmeside: <https://www.10marts1943.dk/beboerinfo/beboerdemokrati/>

Udfyld, udskriv og underskriv. Udfyldes skemaet i hånden, skriv da med BLOKBOGSTAVER.
Afleveres per brev/personligt i administrationen eller via mail til bo43@vejlbj-by.dk senest 14 dage før afdelingsmødet.

Forslag om: Godkendelse af forslag om ny grøn helhedsplan for grundejerforeningens områder i Vejlbj Toften. (Det samlede planforslag med tilhørende beskrivelse er vedlagt som bilag; Punkter vedr. Vejlbj Toften er mærket 1 eller 2).

Forslagsstillers navn, adresse, telefonnummer og evt. e-mail:

~~Jens Kjær~~ Vejlbj Toften 123, 8240 Risskov; ~~12345 9876 54321~~ ~~spalte@domain54@gmail.com~~

Forslagets tekst (Vær så konkret, at der kan stemmes ja eller nej til forslaget) Jeg foreslår, at Afdelingsmødet godkender den foreslåede helhedsplan med den tilføjelse, at det bør overvejes, om beplantningen på østsiden af skolestien kan suppleres med hjemmehørende træer og buske fx hassel og dronningebusk.

Forslagets vedtagelse vil indebære, at afdelingens delegerede kan stemme for forslaget ved dets endelige vedtagelse på grundejerforeningens generalforsamling.

Eventuel begrundelse for forslaget (fx hvilken betydning forslaget har for dine naboer eller afdelingen generelt) Sidste år blev det besluttet at arbejde for en videreførelse af den eksisterende helhedsplan, og undertegnede (der p.t. er formand for grundejerforeningen) blev tovholder for det til anledningen nedsatte udvalg. Dette forslag skal ses som første led i et sådant arbejde. Planen bevirker bl.a., at området tilføjes biodiversitet primært gennem udlægning af et relativt stort område til blomstereng, at problemer med overfladevand forebygges ved terrænregulering, og at området kommer til at fremstå mere attraktivt og karakteristisk bl.a. gennem forlængelse af halvalleen med prydkirsebær

Nævn økonomisk overslag, hvis forslaget koster penge (vedlæg evt. bilag fx indhentede prisoverslag) Ingen direkte økonomiske konsekvenser, idet planens gennemførelse fuldt ud betales af grundejerforeningen. Indirekte er de økonomiske rammer for planen fastlagt på en sådan måde, at kontingentstigninger undgås.

Dato og underskrift: 4. september 2024

Jens Kjær

To bilag vedlagt

Signaturforklaring

- Projektområde
- Ekisterende træ
- Ekisterende kirsebær allé
- Ekisterende buskads
- Ekisterende gruppe
- Træs fældes
- Nyt træ
- Ny kirsebær allé
- Ny træ allé
- Terraan hæves
- Terraan sænkes
- Enggræs/ langt græs
- Kanter på gruppe klippes

Signaturforklaring

- Projektområde
- Eksisterende træ
- Eksisterende kirsebær allé
- Eksisterende buskads
- Eksisterende gruppe
- Træ faldes
- Nyt træ
- Ny kirsebær allé
- Ny træ allé
- Terræn hæves
- Terræn sænkes
- Enggræs/langt græs
- Kanter på gruppe klippes

Signaturforklaring

- Projektområde
- Eksisterende træ
- Eksisterende kirsebær allé
- Eksisterende buskads
- Eksisterende gruppe
- Træ fældes
- Nyt træ
- Ny kirsebær allé
- Ny træ allé
- Terraen hæves
- Terraen sænkes
- Enggræs/langt græs
- Kanter på gruppe klippes

Signaturforklaring

- Projektområde
- Eksisterende træ
- Eksisterende kirsebær allé
- Eksisterende buskads
- Eksisterende gruppe
- Træ fældes
- Nyt træ
- Ny kirsebær allé
- Ny træ allé
- Terræn hæves
- Terræn sænkes
- Enggræs/langt græs
- Kanter på gruppe klippes

Signaturforklaring

- Projektområde
- Eksisterende træ
- Eksisterende kirsebær allé
- Eksisterende buskads
- Eksisterende gruppe
- Træ faldes
- Nyt træ
- Ny kirsebær allé
- Ny træ allé
- Terræn hæves
- Terræn sænkes
- Engræs/ langt græs
- Kanter på gruppe klippes

Signaturforklaring

- Projektområde
- Eksisterende træ
- Eksisterende kirsebær allé
- Eksisterende buskuds
- Eksisterende gruppe
- Træ fældes
- Nyt træ
- Ny kirsebær allé
- Ny træ allé
- Terræn heves
- Terræn sænkes
- Enggræs/langt græs
- Kanter på gruppe klippes

Grøn Helhedsplan, Stenagervej

Sag: Grøn Helhedsplan, Stenagervej
Sagsnr.: 24.028
Emne: Driftsanvisninger
Dato: 2024.08.21
Ansvarlig: Christopher Germann Bæhring (samt Karl Svansø Iversen)

Introduktion

Den grønne helhedsplan er udarbejdet efter gennemgang af projektområdet, hvor nedslagspunkter, idéer og ønsker blev drøftet.

Planen fremmer biodiversiteten gennem hjemmehørende arter, artsvariation og variation af levesteder for forskellige levkæder af planter, insekter og andre arter. Karakteren og skønheden i området videreføres og de store eksisterende landskabelige træk, som er kendetegnende for fællesområderne, forstærkes fremadrettet.

Økonomien for projektet og de forskellige faser afspejler Foreningens økonomiske rammer for implementering af planen gennem de næste 10 år.

Fældning af træer, udskiftning af eksisterende træer med nye, samt ændring af drift dækkes af beløbet for generel udskiftning, på 75.000 kr årligt.

Nye træer, jordarbejder, såning, ny beplantning samt vandhåndtering dækkes af beløbet for implementering af planen, som er på 30.000 kr årligt.

1. Solitærtræer*Nye træer*

Der bør vælges større træer med klump min. str. 14-16mtk., helst 16-18. (Str. = stammeomkreds, 1 m over jorden)

Træet skal plantes højt, så overside af klumpen er i flugt med terræn.

Der skal holdes frit for græs omk træet min. de første 3 år, fordi klippet græs er en meget stor konkurrent, og for at undgå bakskeer v klipning mm.

Der kan holdes frit ved lugning, eller ved udlægning af 10 cm flis, eller ved udsåning af skovrejsningsblanding (som vil fremstå ret vild, og op til ca 60 cm høj).

Der sættes 3 opbindingspæle pr. træ, som forbindes med gennemskårne pæle i toppen, så de bliver en sikker beskyttelse af træet foruden at støtte det de første par år.

Opbindinger skal sænkes efter 1. år, og fjernes efter 2. år., Men pælene kan blive stående længere for at beskytte træet, hvis de stadig ser OK ud.

Beskæring

Hvor større grene skal fjernes fra voksne træer, er det vigtigt at det gøres over flere år, for ikke at svække træet, og gøre det modtageligt for rod mm.

Især eg er følsom for fjernelse af større grene på store træer.

Kap de tykke sidegrene så langt væk fra hovedstamme og -grene som muligt, så træet kan forberede sig på indløb af råd ved at lukke af for safttransport til grenen.

Første år tyndes grundigt ud i grenene på den berørte hovedgren.

Andet år skæres grenen af med et rent snit, med en lang stab på min. 50 cm længde.

Efter 3-5 år kan staben evt. skæres af inde ved grenkraven, uden at beskadige denne. (hvis der kommer stor vækst af vandris på staben, fjernes disse årligt. – Det gælder om at få nedsat træets vandforsyning til grenen, så træet selv er begyndt at lukke af for grenen inden den fjernes helt.)

Grøn Helhedsplan, Stenagervej

Sag: Grøn Helhedsplan, Stenagervej
Sagsnr.: 24.028
Emne: Driftsanvisninger
Dato: 2024.08.21
Ansvarlig: Christopher Germann Bæhring (samt Karl Svansø Iversen)

Introduktion

Den grønne helhedsplan er udarbejdet efter gennemgang af projektområdet, hvor nedslagspunkter, idéer og ønsker blev drøftet.

Planen fremmer biodiversiteten gennem hjemmehørende arter, artsvariation og variation af levesteder for forskellige levkæder af planter, insekter og andre arter. Karakteren og skønheden i området videreføres og de store eksisterende landskabelige træk, som er kendetegnende for fællesområderne, forstærkes fremadrettet.

Økonomien for projektet og de forskellige faser afspejler Foreningens økonomiske rammer for implementering af planen gennem de næste 10 år.

Fældning af træer, udskiftning af eksisterende træer med nye, samt ændring af drift dækkes af beløbet for generel udskiftning, på 75.000 kr årligt.

Nye træer, jordarbejder, såning, ny beplantning samt vandhåndtering dækkes af beløbet for implementering af planen, som er på 30.000 kr årligt.

1. Solitærtræer

Nye træer

Der bør vælges større træer med klump min. str. 14-16mtk., helst 16-18. (Str. = stammeomkreds, 1 m over jorden)

Træet skal plantes højt, så overside af klumpen er i flugt med terræn.

Der skal holdes frit for græs omk træet min. de første 3 år, fordi klippet græs er en meget stor konkurrent, og for at undgå baksråder v klipning mm.

Der kan holdes frit ved lugning, eller ved udlægning af 10 cm flis, eller ved udsåning af skovrejsningsblanding (som vil fremstå ret vild, og op til ca 60 cm høj).

Der sættes 3 opbindingspæle pr. træ, som forbindes med gennemskårne pæle i toppen, så de bliver en sikker beskyttelse af træet foruden at støtte det de første par år.

Opbindinger skal sænkes efter 1. år, og fjernes efter 2. år., Men pælene kan blive stående længere for at beskytte træet, hvis de stadig ser OK ud.

Beskæring

Hvor større grene skal fjernes fra voksne træer, er det vigtigt at det gøres over flere år, for ikke at svække træet, og gøre det modtageligt for rod mm.

Især eg er følsom for fjernelse af større grene på store træer.

Kap de tykke sidegrene så langt væk fra hovedstamme og -grene som muligt, så træet kan forberede sig på indløb af råd ved at lukke af for safttransport til grenen.

Første år tyndes grundigt ud i grenene på den berørte hovedgren.

Andet år skæres grenen af med et rent snit, med en lang stab på min. 50 cm længde.

Efter 3-5 år kan staben evt. skæres af inde ved grenkraven, uden at beskadige denne. (hvis der kommer stor vækst af vandris på staben, fjernes disse årligt. – Det gælder om at få nedsat træets vandforsyning til grenen, så træet selv er begyndt at lukke af for grenen inden den fjernes helt.)

Som en del af driften anbefales det, at alle træer løbende besigtiges og beskæres af en fagkyndig person, som, ved særlige gennemgange, kun har fokus på dette, en runde både sommer og vinter, hvert andet år.

Der skal her være særlig opmærksomhed på at træer nær trafikarealer løbende opstammes, så de aldrig kommer ud i frirumsprofilen for veje og stier.

Ligeledes fokus på skyggeforhold for opholdsterrasser.

Tabel 1. Generelle størrelsesgrænser for fjernelse af levende grene.

Forberedelsesbeskæring indebærer, at grenens vækst reduceres via kraftig beskæring. Efter nogle år kan grenen afskæres lige uden for den dannede grenkrave, som derefter lukker såret.

Grentykkelse	Afskæringsteknik
0-5 cm ved basis	Direkte afklipning eller afskæring i vedhæftningspunkt
5-10 cm ved basis	Direkte afskæring på store træer Forberedelsesbeskæring på mindre træer
10-20 cm ved basis	Forberedelsesbeskæring, afskæring efter 3-5 år, når grenkrave er dannet.
> 20 cm ved basis	Grenkapning på afstand af vedhæftningspunkt

2. Busketter

Flere af de høje busketter / skovklumper holdes i dag klippet på siderne, og fremstår som hæk med overhængende træer. Det kan give mening, hvor der er brug for at holde dem inde, eller der er brug for en klar kant. Andre steder giver det mere mening at lade dem vokse frit, og få et mere naturligt udtryk. Vi har lavet en anvisning på planerne, til hvor siderne klippes. Øvrige steder bør siderne vokse frit.

Mellemhøje busketter bør have lov at vokse frit. Men hvor det giver problemer at de bliver for høje, klippes de tilbage, så de skyder fra bunden fx hvert 3. eller 4. år. Beskrevet under de enkelte punkter.

3. Græs

Hidtil er alle græsflader i området holdt klippet, på nær efter løgplanter, hvor klipping er været udsat til primo juni.

For at få et mere varieret udtryk i området, og for at give rum for mere biodiversitet, lægger vi op til at lade græsset gro frit flere steder.

Første år gøres det et eller to steder i hvert hovedområde. (se principplan). Disse steder påbegyndes det i maj, efter de fleste mælkebøtter af afblomstret. Herefter som nedenfor angivet.

Fungere det OK med disse områder, tages øvrige steder med næste år, og flere steder kan senere komme til, efter følgende principper:

Græs langs stier og hække klippes alle steder i min. 0,5 - 1 m bredde.

Græs på flader i øvrigt kan også holdes klippet med bevidste og afrundede grænser til uklippet græs.

Fritvoksende græs:

Uønskede arter som f.eks. tidsler, brændenælder, brombær, bynke og syre holdes væk løbende, hvor det er muligt. Dvs. der skal gås en runde med fokus på dette, hver 2-3- uge i vækstsæson, hvor de bortluges.

Hvor der er store forekomster i et område, slås arealet to gange om året i juni og august, og afklip fjernes straks for at få frø væk.

Hvor der ikke forekommer store arter af generende ukrudt, slås 1 gang årligt efter afblomstring i august-september, og afklip ligger i 1-3 uger før det fjernes, for at frø kan falde af, og blomsterne brede sig.

Fritvoksende græs skal slås med buskrydder eller fingerklipper, så græsset ikke skæres i småstykker, så det er til at få det fjernet, for ikke at opbygge humus. (jo mere udpint jord, jo mere vil blomstrende arter få plads på sigt)

Enkelte områder kan få lov at være helt fritvoksende. Dvs at de klippes som udgangspunkt ikke. Når det begynder at springe i skov slås det dog ned, hvis det vurderes at være et problem. fx. hvert 3. år. Afklip skal altid fjernes.

Grænser mellem klippet og uklippet skal altid være udlagt i bevidste former. Medmindre der klart er valgt en skarpkantet form (fx en trekant), skal overgangen udgøre et afrundet eller bugtet forløb, og må aldrig have f.eks. 90 eller 45 graders vinkler. F.eks. hvor to veje eller stier mødes og der klippes langs disse, skal der klippes et ekstra spor rundt ved hjørnet for at afrunde det uklippede areal. Det tilstræbes altså at de uklippede arealer altid fremstår som bevidst formede øer på en klippet flade.

4. Blomstereng

Hvor der er meget nærringfattig jord, eller grus (fx stabilgrus) kan der udsås en blomsterengblanding uden græsser i, og man kan få en meget flot blomstereng efter nogle år.

Da området her er domineret af lerjord, er det vanskeligt at opnå dette uden større anlægsarbejder, hvor muld fjernes, og der udlægges grus, og det bliver ret dyrt. For at prøve det anlægges 2E som blomstereng.

Desuden foreslår vi et forsøg på den gamle petanque bane, hvis grusareal suppleres. 4D omlægges fra græseng til blomstereng sidst i 10 års perioden.

5. Regnbede

Enkelte steder i området, hvor der er problemer med vand på overfladen, foreslår vi at anlægge regnbede, som sænkede arealer med meget drænende materiale, hvor der kan vokse planter, som både tåler tørke og oversvømmelse. Faktisk mange af de samme som findes på blomstereng.

Beplantning kan etableres ved såning, eller plantning, eller i en kombination. Der fines særlige frø- og planteblandinger til regnbede.

Den jord som graves bort herfra, bruges til at hæve tilstødende arealer, eller arealer andre steder.

6. Nedslag

Nummeringen for nedslagspunkterne stemmer overens med markeringer på plantegninger.

1A. Flerstammet træ

Mellemstort flerstammet træ – lysåbent og flimrende af karakter, stort fra start.

Træ: Himalayabirk - *Betula utilis* Flerstammet, fl.stm. 400-450 mTk.

1B. Terrænregulering

Terræn foran mur sænkes med faldretning væk fra bygning.
Tørv rømmes og bortkøres. Muld afrømmes. Der graves af, så vandet ledes til eksisterende ral kasse. Afgravet jord køres bort, eller til indbygning. Muld genudlægges og terræn formes blødt, så det hænger blødt sammen med øvrige.
Der sås græs til slut.

1C. Busketter suppleres

Syren busketterne suppleres med flere syren af samme art, så de fremstår som sammenhængende beplantninger. Græs mellem planter fjernes. Fremadrettet skal de have lov at vokse frit. De skal ikke beskæres. Egetræ beskæres, nederste gren fjernes – se beskæring ovenfor.

2A. Terrænregulering og regnbede

Terræn mod plantebælte hæves med jævnt fald mod boldbane.
Jord kommer fra lavninger i nordlige og sydlige ende. Evt. suppleret med muld fra 2E. Tørv rømmes og bortkøres først, hvor der skal hæves mere end et 2 cm. Der sås græs til slut.
Lavningerne gøres til runde, i dybden blødt formede, regnbede, i en diameter på 6m. som anlægges efter samme princip som beskrevet under 2E.

2B. Nyt træ

Eksisterende stort træ fældes og et nyt plantes. Nyt træ rykkes mod sydøst, se tegning.
Træ: Røddask - *Fraxinus pensylvanica* 'Zundert' (Resistent over for asketoptørre).

2C. Buske omkring bord-bænkesæt – Nye træer ved sti

Der etableres buske omkring bord-bænkesæt med frit udsyn til legeplads.
Tørv rømmes og bortkøres. Muld suppleres med 2 cm kompost som indblandes. Jordbehandling. Der afdækkes med 10 cm barkflis.
Buske: Surbær – *Aronia* 'Aron'. Bliver ca. 1,5 meter høj og op til 2 meter bred.
Str.: Buske CO.
Træ 1: Olmstedløn – *Acer platanoides* 'Olmsted'
Træ 2: Røddask - *Fraxinus pensylvanica* 'Zundert' (Resistent over for asketoptørre).
Træ 3: Kejserlind - *Tilia vulgaris* 'Pallida'

2D. Lysning i langt græs

Området udlægges til langt græs, Der foreslås en rund lysning i det lange græs ved og omkring æbletræet. Form afsættes præcist, og styreledning udlægges i græs, så robotplæneklipper holder formen.
Se punkt 3. Græs vedr. drift.

2E. Vandhåndtering

Vand fra åbent græsområde skal ledes i brønd.
Der etableres en stenfaskine med drænrør i, som eksist. side 1. Placeres i bunden af blomsterengen. Ligeledes ved skråningsfod på den anden side sti. Renderne forbindes under sti, og der laves rør over til brønd på modsatte side sti, så vandet ledes til grøft længere nede. (Der er ikke taget stilling til hvorvidt der skal søges tilladelse mm)
Underføring ved at skyde rør under, eller ved opgravning og reparation.

2F. Blomstereng

I første omgang lades formen uklippet.
Klippes der med robot, skal ledningsomlægges.

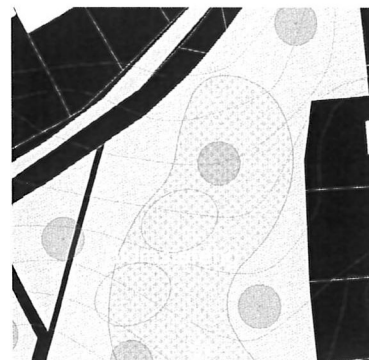
Når blomstereng skal anlægges:

Tørv bortkøres. 10-15 cm muld rømmes og bruges til fyld ved 3A, samt evt. til topdressing/regulering andre steder. Der udlægges 15 cm grus, fx stabilgrus. Såning efter frø-producentens anvisning.

Se punkt 4. Blomstereng vedr. drift.

Frøblanding: Skal aftales nærmere med producent. (grus over lerjord)

Mindre alternativ: Der anlægges kun blomstereng med udskiftning til grus i mindre arealer. Fx her 2 ovaler á 50 m² (Overslagsprisen bliver væsentlig lavere.)

2G. Kirsebærallé

Kirsebærallé forlænges mod kommunal sti.

Træ: Som eksisterende, Str. 16-18

7 stk

3A. Terrænregulering

Grus graves af og bruges ved område 2F eller 4C.

Cirkelform i terræn fyldes op, og terræn udjævnes til en blød skråning. 200m²

Jord fra område 1B, 2E og 2F kan bruges til opfyld. (alt efter anlægstidspunkt)

Øvrige behov dækkes ved indkøb. Etableres med græs, plæne klippes af robot som tilstødende.

3B. Nyt klatretræ

Stort solitært bøgetræ.

Fagus 'Sylvatica', Stambusk med trådklumt str. 30-35.

Græs rømmes og der sås dækafgrøde i Ø400cm

Der skal ikke klippes græs rundt om træ.

3C. Åbning udvides – træer fældes

Der ryddes en større åbning mellem de to skovklumper. Der rodfræses, renses, jævnes og sås græs, som klippes med øvrige.

3 store træer fældes.

Stammer, grene og afklip kan evt. lægges ind i skovbunden i de to skovklumper. Det er godt for biodiversitet. Øvrige fjernes.

3D. Ny stor poppel

3 små træer ryddes.

Træ plantes: Poppel som eksisterende 2 store. Str. 20-25

3E. Nye træer langs sti

Smalle træer, som giver karakter, men ikke skygger i nærliggende haver.

Træer: 5 stk. Ulmus 'Columella'. Elmetræer. (Resistent over for elmesyge.)

Str. 16-18

3F. Terrænregulering og nye træer

Jordopfyld i lavning, hvor der vil stå vand. Terræn formes så vand ledes væk fra nærliggende have og mod legeplads ved Tornebakken.

Træer: 2 Bærmispel - Amelanchier canadensis. Opstammede, plantes så kroner vokser sammen. Str. 16-18

Træ: Stilkeg – Quercus robur. Enkeltstående opstammet eg nord for sti til Tornebakken. Str. 16-18

3G. Nye Træer ved boldbane

Træer: Hæg - Prunus padus 'Select'. Opstammede mellem hække, stambuske på plæne i nord-/sydlige ende. Str. 14-16

4A. Nye træer langs sti

Smalle træer, som giver karakter, men ikke skygger i nærliggende haver.

Træer: Ulmus 'Columella'. Elmetræer. (Resistent over for elmesyge.) Str. 16-18

4B. Enggræs

Disse 3 steder køres ikke med robot? – Så er det bare at klippe udenom.

Se punkt 3

4C. Blomstereng

Område ved gammel petanquebane omlægges.

Græsvækst i gruset skræbes af. Det aftales på stedet, hvor meget grus der kan suppleres med.

Se punkt 4

4D. Enggræs

Lang lige sti klippes, og der klippes langs hække.

Se punkt 4.

Senere kan området omlægges til blomstereng.

4E. Boldbane

Boldbane jævnes, topdresses og gensås.

4F. Træer fældes og erstattes

Trætype? Str. 16-18.

4G. Træ beskæres

5A. Nyt træ og buske ved Krogager 23

Træ: Rødask - Fraxinus pensylvanica 'Zundert' Resistent over for asketoptørre.

Busk: Blå Kristtorn - Ilex meserveae 'Blue Princess' Sættes for at afskærme adgang til 'hul'

5B. Nyt træ

Eksisterende træ fældes og et nyt plantes. Nyt træ rykkes mod nordvest.

Rødask - Fraxinus pensylvanica 'Zundert' Resistent over for asketoptørre.

5C. Træ beskræres

5D. Træer erstattes

Trærækken fældes og erstattes.

Rødask - Fraxinus pensylvanica 'Zundert' Resistent over for asketoptørre.

5E. Træer observeres

Træerne observeres.

Hvis træet ud mod vejen bliver ringere, skal det fældes. Der plantes kun nyt, hvis alle 3 skal fældes.

6A. Enggræs – Eksisterende løgplanter

Se punkt 3

6B. Blomstereng

I første omgang lades formen uklippet.

Når blomstereng skal anlægges:

Tørv bortkøres. 10-15 cm muld rømmes og bruges evt. til topdressing/regulering andre steder. Der udlægges 15 cm grus, fx stabilgrus.

Såning efter frø-producentens anvisning.

Se punkt 4. Blomstereng vedr. drift.

Frøblanding: Skal aftales nærmere med producent. (grus over lerjord)

6C. Nye træer

Røn fældes. 3 nye træer på række med elskab plantes.

Træer, solitære Olmstedløn – Acer platanoides 'Olmsted'

6D. Træer observeres

Træerne observeres.

Erstattes ved behov.